

دکتر علیرضا رمضان
عضو هیئت علمی دانشگاه
شهرید (جائی)

نیروی انسانی متخصص (معلم تربیت بدنی)

دوره هفتم // شماره ۲
بهار ۱۳۸۷

۱۸

قرار گرفت. فضای مورد نیاز نیز، به تناسب برنامه و براساس اجرایی شدن مهارت‌های ورزشی و آمادگی جسمانی، یک کلاس تربیت بدنی در قالب فضای سرپوشیده داخل مدارس، طراحی و به استان‌های کشور ابلاغ شد.

سومین چالش پیش‌روی اجرای ساعت درس تربیت بدنی، تأمین نیروی انسانی متخصص است. همان‌طور که دیده می‌شود، یکی از مشکلاتی که در سال‌های پس از ۱۳۰۶ همواره مطرح شده، نیروی متخصص است. البته بحث نیروی انسانی تنها در کشور ما مطرح نیست، بلکه در همه‌ی کشورها مطرح است و یکی از کشمکش‌های اصلی بین کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه، مهاجرت نیروهای متخصص از کشورهای در حال توسعه به کشورهای توسعه یافته است. همان‌گونه که

و پرورش قرار دارند که عبارت‌اند از:

۱. تدوین برنامه‌ی درس تربیت بدنی؛
۲. ایجاد فضای مطلوب برای اجرای برنامه‌ی درس تربیت بدنی و اجرای فوق برنامه‌های ورزشی؛
۳. تدارک تجهیزات مورد نیاز برای اجرای مطلوب برنامه‌ی درس تربیت بدنی و اجرای فوق برنامه‌های ورزشی؛
۴. تأمین نیروی انسانی متخصص برای آموزش و تمرین برنامه‌های درس تربیت بدنی و اجرای فوق برنامه‌های ورزشی.

در بخش‌های پیشین عنوان شد که برای حل این چهار چالش، برنامه‌ی درسی دوره‌های متفاوت تحصیلی طراحی، تدوین و در قالب راهنمای معلم در اختیار معلمان دوره‌ی ابتدایی

در سال ۱۳۰۶ ه. ش، براساس قانونی که از تصویب مجلس شورای ملی وقت گذشت، درس تربیت بدنی به صورت اجباری در برنامه‌های درسی تمام دوره‌های تحصیلی قرار گرفت. به موجب این قانون، هر روز یک ساعت از برنامه‌های درسی، دانش‌آموزان، به درس تربیت بدنی اختصاص یافت، اما اجرای این قانون به علت کمبود نیروی انسانی متخصص و امکانات اجرایی، عملاً با مشکل مواجه شد؛ به طوری که در سال ۱۳۱۴، برنامه‌ی درس تربیت بدنی از یک ساعت در روز به هفته‌ای دو ساعت تقلیل یافت.

براساس آخرین یافته‌های پژوهشی که در سال‌های اخیر در سطح ملی و استانی در خصوص نظرات مدیران اجرایی بخش تربیت بدنی آموزش و پرورش، معلمان و کارشناسان انجام شده است، کماکان چهار چالش اساسی پیش‌روی تربیت بدنی آموزش

«سازمان علمی و آموزشی یونسکو» وابسته به «سازمان ملل متحد» اعلام کرده است، نیروی انسانی متخصص همواره به عنوان محور توسعه مطرح بوده و هست.

روشن است که آموزش و پرورش به عنوان پیش نیاز توسعه، در تربیت نیروی انسانی، جایگاه ویژه ای دارد. تربیت بدنی نیز از این قاعده‌ی جهانی مستثنا نیست و برای توسعه‌ی آن باید به نیروی متخصص اندیشید. براساس آمار موجود که از سوی «معاونت برنامه‌ریزی و توسعه‌ی مدیریت وزارت آموزش و پرورش» منتشر شده است، وضعیت نیروی انسانی در بخش تربیت بدنی مطلوب نیست (جدول ۱).

همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود:

۱. در دوره‌ی ابتدایی معلم تربیت بدنی به‌طور کلی وجود ندارد و به لحاظ قانونی (۲) آموزش و پرورش نمی‌تواند برای پایه‌های دوره‌ی ابتدایی معلم استخدام کند، در حالی که براساس جدول، ۹۴۳۰ نفر معلم مورد نیاز است.

۲. در کلاس‌های چهارم و پنجم، معلم موجود حدود ۲۱۶۷ نفر و کمبود ۵۰۱۲ نفر است. یعنی بیش از دو برابر نیروی معلم تربیت بدنی موجود، نیرو مورد نیاز است.

۳. بیشترین تعداد معلم تربیت بدنی در دوره‌ی راهنمایی تحصیلی، با ۸۲۹۵ نفر معلم و کمبود آن نیز ۵۱۶۳ نفر است.

۴. در دوره‌ی متوسطه، تعداد معلم تربیت بدنی موجود ۶۷۸۰ نفر است که در این دوره نیز با ۴۱۵۳ نفر کمبود مواجه هستیم.

۵. به این ترتیب، در مجموع، تعداد

معلم تربیت بدنی موجود ۱۷۲۴۲ نفر و کمبود معلم تربیت بدنی ۲۳۷۵۸ نفر است.

نکته‌ی حائز اهمیت دیگر این است که از نیروهای موجود، ۷۲ درصد فارغ‌التحصیل رشته‌ی تربیت بدنی هستند و در حال حاضر، فارغ‌التحصیلان بیش از ۲۰۳ رشته‌ی گوناگون، درس تربیت بدنی را تدریس می‌کنند.

در دوره‌ی ابتدایی که جایگاه آموزش صحیح مهارت‌های پایه یعنی راه رفتن، نشستن، دویدن، پرتاب کردن، دریافت کردن و جهیدن است و دانش‌آموز باید از وجود آموزش دهنده‌ی دارای تخصص‌های ویژه برخوردار باشد، براساس رأی صادره در پانصد و هشتاد و چهارمین جلسه‌ی شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۲۲ تیر ۱۳۷۴ در مورد وضعیت تدریس، درس ابتدایی، از وجود معلم متخصص تربیت بدنی محروم شده است. در این رأی آمده است:

«شورا، با توجه به مشکلات موجود و کمبود نیروی انسانی متخصص برای تدریس درس تربیت بدنی در دوره‌ی ابتدایی، ضمن تأکید بر لزوم همکاری کلیه‌ی سازمان‌های ذی‌ربط در جبران این کمبود مقرر می‌دارد، تارفع مشکل و

کمبودها به طریق زیر عمل شود:

۱. برای تدریس درس تربیت بدنی در پایه‌های اول، دوم و سوم ابتدایی، از معلمین صاحب صلاحیت همان پایه‌ها که دوره‌های لازم را در این زمینه گذرانده باشند، استفاده شود و کمبود با استفاده از مربیان تربیت بدنی جبران گردد.

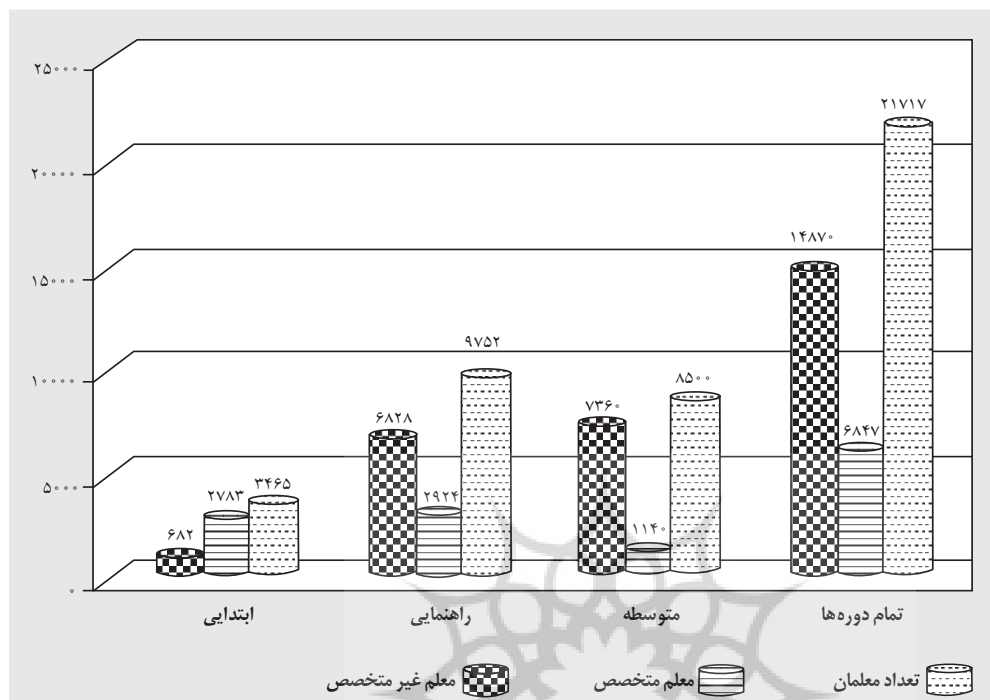
می‌دانیم که بازی‌های سازمان‌یافته‌ای هم چون: والیبال، بسکتبال، فوتبال و هندبال، ترکیبی از مهارت‌های پایه هستند که اگر در دوره‌ی ابتدایی به صورت اصولی آموزش داده نشوند و هماهنگی‌های لازم در بخش عصبی-حرکتی حاصل نشود، مطمئناً زمانی که آن حرکات ساده به پیچیده تبدیل می‌شوند، فرد با مشکل در اجرا روبه‌رو می‌شود.

بنابراین، اگر فردی دویدن، پرتاب کردن و دریافت کردن توپ را به درستی نیاموخته باشد، چگونه می‌تواند در بازی‌های فوق از تکنیک و تاکتیک بالایی برخوردار باشد؟ نتیجه این که مصوبه‌ی قانونی مذکور در گماردن معلمان این پایه‌ها که تنها با اهداف اقتصادی و کاهش هزینه‌ها تنظیم شده، ورزش کشور را، هم در بخش سلامتی و هم در بخش قهرمانی، دچار مشکل جدی کرده است. البته در برخی از کشورها معلمان درس‌های دیگر به آموزش درس تربیت بدنی

جدول ۱. نیروی انسانی بخش تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش

جمع	متوسطه	راهنمایی	ابتدایی		دوره‌ی تحصیلی نیروی انسانی
			اول تا سوم	چهارم، پنجم، چندپایه و مختلط	
۱۷۲۴۲	۶۷۸۰	۸۲۹۵	—	۲۱۶۷	معلم موجود
۲۳۷۵۸	۴۱۵۳	۵۱۶۳	۹۴۳۰	۵۰۱۲	کمبود

نمودار وضعیت معلمان تربیت بدنی با مدرک مرتبط و غیر مرتبط دوره‌های مختلف تحصیلی

درس تربیت بدنی و پیش بینی فضای مطلوب اجرای درس تربیت بدنی، باید برای تربیت نیروی انسانی

اما چه باید کرد؟

همان گونه که در نوشتارهای قبلی گفته شد، پس از ارائه برنامه‌ی

می پردازند، ولی آن‌ها از توانایی لازم برخوردارند و واحدهای کافی در دوره‌های دانشگاهی برای آن‌ها پیش بینی شده است، تا بتوانند از عهده‌ی آموزش این درس کاملاً مهارتی برآیند.

در دوره‌های تحصیلی راهنمایی و متوسطه نیز، حضور فارغ التحصیلان بیش از ۲۰۳ رشته‌ی غیر تربیت بدنی به عنوان معلم تربیت بدنی، بیانگر عدم توجه و اعتقاد برنامه ریزان و مجریان به تخصصی بودن این درس در مدارس کشور است. برآیند اطلاعات مربوط به نیروی انسانی موجود، ما را به این سمت هدایت می‌کند که علی‌رغم گذشت بیش از هشت دهه (۱۳۸۶-۱۳۰۶) از حضور درس تربیت بدنی در همه‌ی پایه‌های تحصیلی در کشور، مشکل نیروی انسانی آن کماکان به قوت خود باقی است.

بسمه تعالی

رای صادره در پانصد و هشتاد و چهارمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۲ در مورد وضعیت تدریس، درس تربیت بدنی در دوره ابتدایی موضوع نامه شماره ۵۱۰/۶۱۵۵/۳ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۳ اداره کل تربیت بدنی شوری با توجه به مشکلات موجود و کمبود نیروی انسانی متخصص برای تدریس، درس تربیت بدنی در دوره ابتدایی ضمن تأکید بر لزوم همکاری کلیه سازمان‌های ذیربط در جبران این کمبود مقرر می‌دارد تارفع مشکلات و کمبودها به طریق زیر عمل شود.

۱- برای تدریس درس تربیت بدنی در پایه‌های اول، دوم و سوم ابتدایی از معلمین صاحب صلاحیت همان پایه‌ها که دوره‌های لازم را در این زمینه گذرانده باشند استفاده شود و کمبود با استفاده از مربیان تربیت بدنی جبران گردد.

۲- برای تدریس درس تربیت بدنی در پایه‌های چهارم و پنجم از مربیان متخصص تربیت بدنی استفاده شود و اختصاص مربی متخصص به کلاس مدارس پسرانه که توسط معلم خواهر تدریس می‌شوند در اولویت قرار خواهد داشت.

۳- کمیسیونی متشکل از نمایندگان معاونین پرورشی، تأمین و تربیت نیروی انسانی و برنامه‌ریزی و آموزش عمومی موظف است ظرف مدت دو ماه ضمن ارائه برنامه اجرائی دقیق و مشخص این مصوبه، آمار دقیق معلمین دوره ابتدایی به تفکیک سابقه خدمت زیر بیست سال و بالای بیست سال را نیز به شورای عالی ارائه نماید.

همچنین ضمن ارائه مشخصات معلمین صاحب صلاحیت تدریس درس تربیت بدنی در دوره ابتدایی در جهت تأمین معلم متخصص، موضوع را از طریق مراجع ذیربط پیگیری نماید.

موضوع: وضعیت تدریس درس تربیت بدنی در دوره ابتدایی در پانصد و هشتاد و چهارمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۲ به تصویب رسید. صحیح است، به مورد اجرا گذارده شود.

محمدعلی نجفی

وزیر آموزش و پرورش

رونوشت جهت استحضار معاونت محترم پرورشی ایفاد می‌گردد. خواهشمند است دستور فرمایند به ادارات، دفاتر و مراجع ذیربط ابلاغ شود.

عباس هزاوه

دبیرکل شورای عالی آموزش و پرورش

به گونه‌ای که بتواند برنامه‌ی جدیدی را اجرا کند، می‌کوشیدیم. هم‌چنین، برای تأمین نیروی انسانی متخصص باید به اقدامات کوتاه‌مدت و بلندمدت دست می‌زدیم. بنابراین، با توجه به محدودیت قانونی گماردن معلم متخصص تربیت بدنی در پایه‌های اول، دوم و سوم، تنها راه، آموزش نیروهای موجود بود. اما در این مسیر نیز دو مشکل عمده پیش رو بود:

۱. سن بالای معلمان که حدود ۳۰ درصد آن‌ها بیش از ۲۰ سال سابقه داشتند.

۲. جنسیت که به دلیل زن بودن اغلب معلمان این پایه‌ها و با توجه به محیط باز مدارس، آن‌ها با محدودیت اجرا روبه‌رو بودند.

به‌رغم این موضوع، با هماهنگی سه معاونت برنامه‌ریزی و نیروی انسانی، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی و معاونت تربیت بدنی و تندرستی، آموزش قطبی ۶۰۰ مدرس در پنج استان کشور به عنوان مرکز این قطب‌ها (هر قطب از چند استان هم‌جوار تشکیل می‌شد)، آغاز شد. هرکدام از مدرسان در پایان دوره‌ها وظیفه داشتند که در استان‌های خود به آموزش برنامه‌ی جدید درس تربیت بدنی بپردازند. طول این دوره‌ها با توجه به محدودیت زمانی که در آموزش‌های ضمن خدمت وجود داشت، تنها ۴۰ ساعت تعریف شد؛ با این امید که آموزش‌های مجازی نیز که تهیه و در اختیار آنان قرار می‌گرفت، به تکمیل آموزش از جنبه‌های نظری و عملی کمک کند. در اجرای دوره‌های فوق و تربیت مدرسان، کلاس‌های آموزشی از

آمار شرکت کنندگان و قبول شدگان آزمون معلم تربیت بدنی استان ها - سال ۱۳۸۲

شهریور سال ۱۳۸۲ آغاز شدند و طبق آمار در سال اول این برنامه، حدود ۴۱۲۵۱ نفر از مجموع ۵۶۴۶۹ نفر معلم ابتدایی در سطح کشور، آموزش های پیش بینی شده را پشت سر گذاشتند.

پس از گذر از مرحله اول و آغاز اجرای برنامه در پایه های اول، دوم و سوم ابتدایی، نوبت به پایه های چهارم و پنجم ابتدایی رسید. طبق بند ۲ رأی صادره (فوق الذکر)، باید برای تدریس درس تربیت بدنی در پایه های چهارم و پنجم از مریبان متخصص تربیت بدنی استفاده می شد که متأسفانه همانند سه پایه ی اول، دوم و سوم، دانش آموزان چهارم و پنجم از وجود معلم متخصص تربیت بدنی، علی رغم نص صریح رأی شورای عالی آموزش و پرورش، محروم بودند. با تلاش بی وقفه ی شخص معاون تربیت بدنی و تندرستی، و نظر مساعد وزیر وقت، و با توجه به محدودیت استخدام، قرار شد که تحت شرایطی و طی آزمونی خاص که زیر نظر تربیت بدنی استان ها و با نظارت دفتر تحقیقات و توسعه ی معاونت تربیت بدنی و تندرستی، انجام می شد، به مرور این پایه های تحصیلی دارای معلم تربیت بدنی شوند. بدیهی است که این معلمان را همان طور که در بخش نامه ی مربوط آمده است، نمی توان معلم متخصص تربیت بدنی تلقی کرد، ولی یک گام به سمت تخصصی شدن معلمان به حساب می آید.

پس از ارسال بخش نامه، اجرای آزمون و اعلام نتایج، تعدادی معلم برای کلاس های چهارم و پنجم گزینش شدند و به آموزش پرداختند.

ردیف	استان	قبول شدگان			شرکت کنندگان		
		مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع
۱	آذربایجان شرقی	۸۸	۶۹	۱۵۷	۱۶	۲۳	۳۹
۲	آذربایجان غربی	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۳	اردبیل	۴۰	۲۵	۶۵	۱۱	۱۰	۲۱
۴	اصفهان	۱۴۴	۲۸	۱۷۲	۲۰	۱۵	۳۵
۵	ایلام	۲	۱۴	۱۶	۲	۹	۱۱
۶	بوشهر	۲۲	۸	۳۰	۱۵	۵	۲۰
۷	چهارمحال و بختیاری	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۸	خراسان	۷۴۵	۴۶۳	۱۲۰۸	۱۴۲	۸۳	۲۲۵
۹	خوزستان	۱۳۹	۳۳	۱۷۲	۶۶	۲۲	۸۸
۱۰	زنجان	۷۷	۵۶	۱۳۳	۱۸	۲۳	۴۱
۱۱	سمنان	۱۰	۳	۱۳	۵	۲	۷
۱۲	سیستان و بلوچستان	۰	۲۱	۲۱	۰	۱۵	۱۵
۱۳	شهر تهران	۹	۱۶	۲۵	۸	۱۱	۱۹
۱۴	شهرستان های تهران	۲۱۵	۱۰۰	۳۱۵	۵۲	۶۱	۱۱۳
۱۵	فارس	۸۶	۱۹	۱۰۵	۲۵	۱۳	۳۸
۱۶	قزوین	۷۹	۳۰	۱۰۹	۲۳	۱۵	۳۸
۱۷	قم	۴۵	۱۶	۶۱	۱۲	۹	۲۱
۱۸	کردستان	۷۶	۴۸	۱۲۴	۲۷	۲۰	۴۷
۱۹	کرمان	۱۷۷	۹۴	۲۷۱	۴۶	۴۸	۹۴
۲۰	کرمانشاه	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۱	کهگیلویه و بویراحمد	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۲	گلستان	۲۸	۳	۳۱	۱۶	۲	۱۸
۲۳	گیلان	۷۷	۹	۸۶	۱۸	۵	۲۳
۲۴	لرستان	۳۹	۳۸	۷۷	۱۷	۱۸	۳۵
۲۵	مازندران	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۶	مرکزی	۶۰	۲۴	۸۴	۱۲	۱۰	۲۲
۲۷	هرمزگان	۱۱۳	۴۶	۱۵۹	۲۷	۲۳	۵۰
۲۸	همدان	۹۶	۳۸	۱۳۴	۱۹	۱۸	۳۷
۲۹	یزد	۰	۱۴	۱۴	۰	۹	۹
	جمع	۲۳۶۷	۱۲۱۵	۳۵۸۲	۵۹۷	۴۶۹	۱۰۶۶

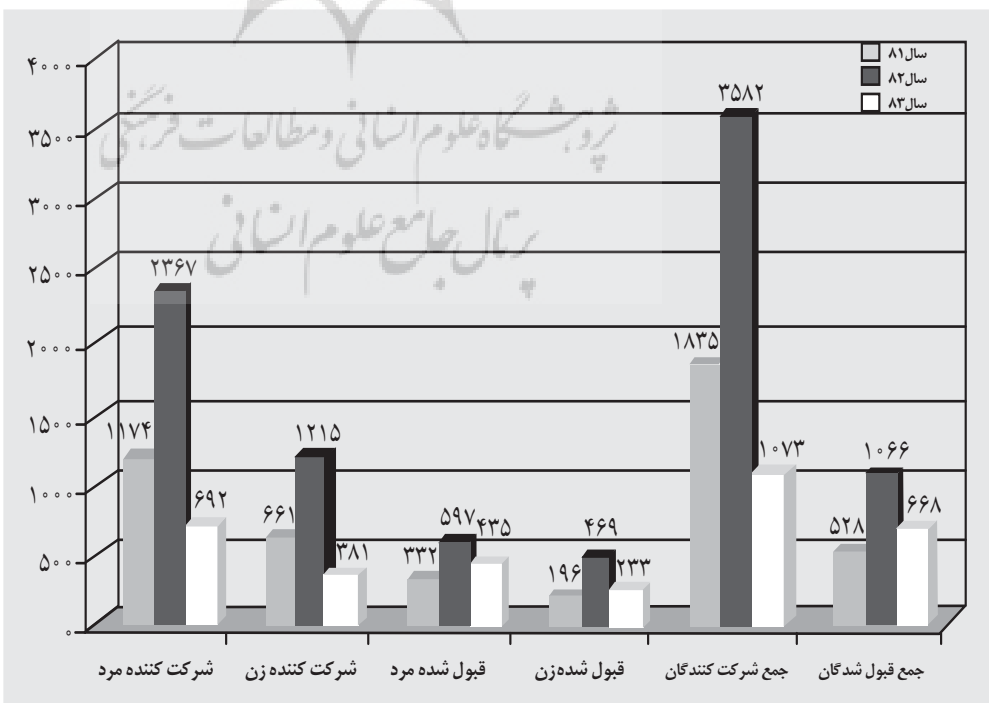
آمار شرکت کنندگان و قبول شدگان آزمون معلم تربیت بدنی استان ها - سال ۱۳۸۳

ردیف	استان	قبول شدگان			شرکت کنندگان		
		مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع
۱	آذربایجان شرقی	۳۶	۳۵	۷۱	۴۹	۲۴	۵۳
۲	آذربایجان غربی	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۳	اردبیل	۱۷	۷	۲۴	۱۵	۶	۲۱
۴	اصفهان	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۵	ایلام	۴	۴	۸	۳	۴	۷
۶	بوشهر	۱۳	۱	۱۴	۹	۱	۱۰
۷	چهارمحال و بختیاری	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۸	خراسان	۲۷۲	۱۳۰	۴۰۲	۱۱۴	۵۵	۱۶۹
۹	خوزستان	۸۳	۱۵	۹۸	۷۱	۱۴	۸۵
۱۰	زنجان	۴۰	۳۳	۷۳	۲۸	۲۴	۵۲
۱۱	سمنان	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۲	سیستان و بلوچستان	۳۲	۳۰	۶۲	۲۶	۲۱	۴۷
۱۳	شهر تهران	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۴	شهرستان های تهران	۳۸	۱۳	۵۱	۲۸	۱۰	۳۸
۱۵	فارس	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۶	قزوین	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۷	قم	۱۰	۵	۱۵	۷	۳	۱۰
۱۸	کردستان	۲۸	۴۲	۷۰	۱۸	۲۶	۴۴
۱۹	کرمان	۳۷	۲۰	۵۷	۲۸	۱۴	۴۲
۲۰	کرمانشاه	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۱	کهگیلویه و بویراحمد	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۲	گلستان	۱۰	۱۱	۲۱	۷	۶	۱۳
۲۳	گیلان	۱۵	۶	۲۱	۱۲	۳	۱۵
۲۴	لرستان	۳	۱۰	۱۳	۲	۹	۱۱
۲۵	مازندران	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۶	مرکزی	۲۰	۵	۲۵	۱۴	۴	۱۸
۲۷	هرمزگان	۲۰	۹	۲۹	۱۵	۵	۲۰
۲۸	همدان	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۹	یزد	۰	۶	۶	۰	۵	۵
	جمع	۶۹۲	۳۸۲	۱۰۷۴	۴۳۶	۲۳۴	۶۷۰

آمار شرکت کنندگان و قبول شدگان آزمون معلم تربیت بدنی استان‌ها - سال ۱۳۸۱

ردیف	استان	شرکت کنندگان			قبول شدگان		
		مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع
۱	آذربایجان شرقی	۴۱	۵۴	۹۵	۱۳	۱۲	۲۵
۲	آذربایجان غربی	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۳	اردبیل	۲۴	۱۲	۳۶	۱۲	۷	۱۹
۴	اصفهان	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۵	ایلام	۱۰	۲۰	۳۰	۵	۱۱	۱۶
۶	بوشهر	۱۲	۴	۱۶	۳	۲	۵
۷	چهارمحال و بختیاری	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۸	خراسان	۳۲۹	۲۰۰	۵۲۹	۸۹	۴۵	۱۳۴
۹	خوزستان	۱۱۸	۲۶	۱۴۴	۲۵	۹	۳۴
۱۰	زنجان	۷۷	۶۰	۱۳۷	۲۲	۱۵	۳۷
۱۱	سمنان	۱۰	۸	۱۸	۲	۴	۶
۱۲	سیستان و بلوچستان	۵۴	۳۲	۸۶	۱۸	۱۰	۲۸
۱۳	شهر تهران	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۴	شهرستان‌های تهران	۶۴	۲۶	۹۰	۲۸	۱۸	۴۶
۱۵	فارس	۳۵	۱۹	۵۴	۹	۴	۱۳
۱۶	قزوین	۳۵	۸	۴۳	۹	۲	۱۱
۱۷	قم	۲۱	۱۲	۳۳	۷	۵	۱۲
۱۸	کردستان	۶	۶	۱۲	۴	۳	۷
۱۹	کرمان	۹۸	۷۵	۱۷۳	۲۷	۲۰	۴۷
۲۰	کرمانشاه	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۱	کهگیلویه و بویراحمد	۸۳	۹	۹۲	۲۰	۲	۲۲
۲۲	گلستان	۴۲	۸	۵۰	۱۳	۴	۱۷
۲۳	گیلان	۲۰	۶	۲۶	۵	۲	۷
۲۴	لرستان	۲۸	۹	۳۷	۶	۴	۱۰
۲۵	مازندران	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۶	مرکزی	۳۵	۱۵	۵۰	۷	۴	۱۱
۲۷	هرمزگان	۳۲	۲۰	۵۲	۸	۶	۱۴
۲۸	همدان	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۹	یزد	۰	۳۲	۳۲	۰	۷	۷
	جمع	۱۱۷۴	۶۶۱	۱۸۳۵	۳۳۲	۱۹۶	۵۲۸

نمودار مقایسه‌ی نتایج آزمون ویژه‌ی آموزگاران تربیت بدنی دوره‌ی ابتدایی، طی سال‌های ۸۳-۱۳۸۱

آمار معلمان متخصص و غیر متخصص تربیت بدنی به تفکیک جنس، استان- دوره ابتدایی

ردیف	استان	تعداد معلم مرد متخصص	تعداد معلم زن متخصص	جمع معلم متخصص	تعداد معلم مرد غیر متخصص	تعداد معلم زن غیر متخصص	جمع معلم غیر متخصص	جمع معلم متخصص و غیر متخصص
۱	آذربایجان شرقی	۷	۱	۸	۵۹	۴۲	۱۰۱	۱۰۹
۲	آذربایجان غربی	۷	۰	۷	۷۱	۵۰	۱۲۱	۱۲۸
۳	اردبیل	۰	۰	۰	۲۷	۵	۳۲	۳۲
۴	اصفهان	۳۲	۲۶	۵۸	۱۲۷	۶۵	۱۹۲	۲۵۰
۵	ایلام	۸	۴	۱۲	۱۵	۱۱	۲۶	۳۸
۶	بوشهر	۸	۲	۱۰	۲۹	۱۶	۴۵	۵۵
۷	چهارمحال و بختیاری	۱۱	۶	۱۷	۸	۶	۱۴	۳۱
۸	خراسان	۱۰۷	۴۹	۱۵۶	۲۰۰	۱۵۶	۳۵۶	۵۱۲
۹	خوزستان	۱۲	۸	۲۰	۱۰۲	۶۰	۱۶۲	۱۸۲
۱۰	زنجان	۴	۱	۵	۲۷	۲۲	۴۹	۵۴
۱۱	سمنان	۳	۲	۵	۲۷	۲۱	۴۸	۵۳
۱۲	سیستان و بلوچستان	۴	۳	۷	۵۸	۳۳	۹۱	۹۸
۱۳	شهر تهران	۴۷	۶۲	۱۰۹	۱۵۵	۱۴۳	۲۹۸	۴۰۷
۱۴	شهرستان های تهران	۱۴	۱۹	۳۳	۸۸	۶۷	۱۵۵	۱۸۸
۱۵	فارس	۲۲	۱۵	۳۷	۱۱۲	۷۲	۱۸۴	۲۲۱
۱۶	قزوین	۰	۰	۰	۲۸	۱۷	۴۵	۴۵
۱۷	قم	۲	۱	۳	۲۷	۱۵	۴۲	۴۵
۱۸	کردستان	۲۳	۴	۲۷	۳۷	۱۶	۵۳	۸۰
۱۹	کرمان	۶	۶	۱۲	۱۲۰	۱۰۷	۲۲۷	۲۳۹
۲۰	کرمانشاه	۱۳	۲	۱۵	۱۶	۱۵	۳۱	۴۶
۲۱	کهگیلویه و بویراحمد	۲	۱	۳	۲۶	۶	۳۲	۳۵
۲۲	گلستان	۱۲	۵	۱۷	۲۵	۱۰	۳۵	۵۲
۲۳	گیلان	۳	۰	۳	۳۳	۲۰	۵۳	۵۶
۲۴	لرستان	۸	۲	۱۰	۳۸	۳۴	۷۲	۸۲
۲۵	مازندران	۷۰	۱۵	۸۵	۸۵	۳۷	۱۲۲	۲۰۷
۲۶	مرکزی	۲	۱	۳	۴۳	۲۵	۶۸	۷۱
۲۷	هرمزگان	۲	۲	۴	۱۶	۱۴	۳۰	۳۴
۲۸	همدان	۷	۱	۸	۲۳	۱۴	۳۷	۴۵
۲۹	یزد	۷	۱	۸	۳۹	۲۳	۶۲	۷۰
	جمع	۴۴۳	۲۳۹	۶۸۲	۱۶۶۱	۱۱۲۲	۲۷۸۳	۳۴۶۵

دوره هشتم - شماره ۲
بهار ۱۳۸۷

آمار معلمان متخصص و غیر متخصص تربیت بدنی به تفکیک جنس، استان- دوره راهنمایی تحصیلی

ردیف	استان	تعداد معلم مرد متخصص	تعداد معلم زن متخصص	جمع معلم متخصص	تعداد معلم مرد غیر متخصص	تعداد معلم زن غیر متخصص	جمع معلم غیر متخصص	جمع معلم متخصص و غیر متخصص
۱	آذربایجان شرقی	۱۶۰	۱۰۹	۲۶۹	۱۰۱	۹۸	۱۹۹	۴۶۸
۲	آذربایجان غربی	۱۸۴	۸۰	۲۶۴	۵۰	۵۱	۱۰۱	۳۶۵
۳	اردبیل	۸۴	۱۹	۱۰۳	۴۱	۴۳	۸۴	۱۸۷
۴	اصفهان	۲۶۹	۱۷۹	۴۴۸	۱۱۶	۸۰	۱۹۶	۶۴۴
۵	ایلام	۷۰	۲۵	۹۵	۱۳	۱۹	۳۲	۱۲۷
۶	بوشهر	۸۲	۲۳	۱۰۵	۱۰	۱۷	۲۷	۱۳۲
۷	چهارمحال و بختیاری	۹۲	۴۹	۱۴۱	۱۳	۷	۲۰	۱۶۱
۸	خراسان	۵۴۴	۳۶۰	۹۰۴	۹۷	۷۱	۱۶۸	۱۰۷۲
۹	خوزستان	۲۳۶	۱۵۴	۳۹۰	۶۰	۴۴	۱۰۴	۴۹۴
۱۰	زنجان	۴۴	۲۵	۶۹	۲۸	۳۰	۵۸	۱۲۷
۱۱	سمنان	۴۱	۳۳	۷۴	۱۲	۱۱	۲۳	۹۷
۱۲	سیستان و بلوچستان	۶۱	۳۶	۹۷	۶۲	۳۰	۹۲	۱۸۹
۱۳	شهر تهران	۲۶۷	۳۵۴	۶۲۱	۱۳۲	۱۵۸	۲۹۰	۹۱۱
۱۴	شهرستان های تهران	۲۲۸	۱۶۰	۳۸۸	۱۰۸	۸۵	۱۹۳	۵۸۱
۱۵	فارس	۲۶۴	۱۱۹	۳۸۳	۱۲۱	۹۲	۲۱۳	۵۹۶
۱۶	قزوین	۵۲	۳۳	۸۵	۱۴	۱۱	۲۵	۱۱۰
۱۷	قم	۴۲	۱۷	۵۹	۳۱	۲۲	۵۳	۱۱۲
۱۸	کردستان	۱۵۳	۴۳	۱۹۶	۲۲	۳۷	۵۹	۲۵۵
۱۹	کرمان	۹۳	۸۰	۱۷۳	۱۴۱	۶۷	۲۰۸	۳۸۱
۲۰	کرمانشاه	۱۶۲	۷۲	۲۳۴	۴۷	۳۳	۸۰	۳۱۴
۲۱	کهگیلویه و بویراحمد	۶۳	۱۸	۸۱	۱۹	۱۲	۳۱	۱۱۲
۲۲	گلستان	۱۶۰	۶۸	۲۲۸	۲۶	۳۳	۵۹	۲۸۷
۲۳	گیلان	۱۶۳	۱۱۲	۲۷۵	۷۲	۷۰	۱۴۲	۴۱۷
۲۴	لرستان	۱۳۸	۵۹	۱۹۷	۵۲	۳۶	۸۸	۲۸۵
۲۵	مازندران	۳۲۴	۱۵۵	۴۷۹	۶۶	۹۶	۱۶۲	۶۴۱
۲۶	مرکزی	۷۶	۵۱	۱۲۷	۳۸	۲۴	۶۲	۱۸۹
۲۷	هرمزگان	۵۲	۱۱	۶۳	۲۸	۲۰	۴۸	۱۱۱
۲۸	همدان	۱۲۲	۵۳	۱۷۵	۳۹	۳۴	۷۳	۲۴۸
۲۹	یزد	۷۵	۳۰	۱۰۵	۱۹	۱۵	۳۴	۱۳۹
	جمع	۴۳۰۱	۲۵۲۷	۶۸۲۸	۱۵۷۸	۱۳۴۶	۲۹۲۴	۹۷۵۲

آمار معلمان متخصص و غیر متخصص تربیت بدنی به تفکیک جنس، استان - دوره متوسطه عمومی

ردیف	استان	تعداد معلم مرد متخصص	تعداد معلم زن متخصص	جمع معلم متخصص	تعداد معلم مرد غیر متخصص	تعداد معلم زن غیر متخصص	جمع معلم غیر متخصص
۱	آذربایجان شرقی	۱۸۶	۱۴۴	۳۳۰	۵۵	۴۹	۱۰۴
۲	آذربایجان غربی	۱۵۱	۱۰۲	۲۵۳	۹	۱۰	۱۹
۳	اردبیل	۶۹	۲۹	۹۸	۱۴	۲۸	۴۲
۴	اصفهان	۲۸۳	۲۴۹	۵۳۲	۲۹	۵۱	۸۰
۵	ایلام	۶۱	۵۴	۱۱۵	۳	۴	۷
۶	بوشهر	۶۰	۳۴	۹۴	۱۰	۷	۱۷
۷	چهارمحال و بختیاری	۷۱	۵۶	۱۲۷	۹	۱۲	۲۱
۸	خراسان	۴۰۰	۳۶۴	۷۶۴	۱۱	۳۲	۴۳
۹	خوزستان	۱۹۷	۱۹۲	۳۸۹	۱۴	۲۱	۳۵
۱۰	زنجان	۴۲	۴۱	۸۳	۱۶	۱۳	۲۹
۱۱	سمنان	۴۱	۴۱	۸۲	۵	۳	۸
۱۲	سیستان و بلوچستان	۷۶	۴۲	۱۱۸	۹	۱۵	۲۴
۱۳	شهر تهران	۳۰۰	۴۸۸	۷۸۸	۹۲	۷۷	۱۶۹
۱۴	شهرستان های تهران	۲۰۵	۲۴۳	۴۴۸	۵۱	۴۳	۹۴
۱۵	فارس	۲۶۱	۱۸۳	۴۴۴	۳۹	۴۴	۸۳
۱۶	قزوین	۴۲	۴۴	۸۶	۸	۳	۱۱
۱۷	قم	۵۳	۳۷	۹۰	۱۵	۱۱	۲۶
۱۸	کردستان	۱۰۲	۴۹	۱۵۱	۷	۱۱	۱۸
۱۹	کرمان	۱۱۹	۱۱۶	۲۳۵	۵۷	۴۲	۹۹
۲۰	کرمانشاه	۱۵۷	۹۹	۲۵۶	۱۱	۱۳	۲۴
۲۱	کهگیلویه و بویراحمد	۶۸	۲۹	۹۷	۱۰	۴	۱۴
۲۲	گلستان	۱۲۰	۷۹	۱۹۹	۳	۹	۱۲
۲۳	گیلان	۱۶۶	۱۴۴	۳۱۰	۷	۲۴	۳۱
۲۴	لرستان	۱۱۲	۶۹	۱۸۱	۸	۱۲	۲۰
۲۵	مازندران	۲۸۷	۲۳۶	۵۲۳	۱۲	۲۸	۴۰
۲۶	مرکزی	۷۰	۷۶	۱۴۶	۱۱	۸	۱۹
۲۷	هرمزگان	۵۹	۳۷	۹۶	۵	۶	۱۱
۲۸	همدان	۱۰۸	۷۸	۱۸۶	۱۰	۱۲	۲۲
۲۹	یزد	۸۰	۵۹	۱۳۹	۱۰	۸	۱۸
	جمع	۳۹۴۶	۳۴۱۴	۷۳۶۰	۵۴۰	۶۰۰	۱۱۴۰

در برنامه‌ی جدید، هدف، تربیت معلمان است که توانایی تدریس شش رشته‌ی فوتسال، والیبال، بسکتبال، هندبال، بدمیتون و تنیس روی میز را در برنامه‌ی مدارس به خوبی داشته باشند. لازم به ذکر است، علاوه بر شش رشته‌ی مذکور، سه رشته‌ی ورزشی مبادر (دوومیدانی، ژیمناستیک و شنا) و بازی‌های بومی محلی نیز در واحدهای آموزشی این برنامه، به تبع برنامه‌ی مدارس پیش بینی شده است.

بدیهی است، مشکل نیروی انسانی که بیش از هشت دهه، یکی از معضلات اصلی بخش تربیت بدنی آموزش و پرورش بوده است، در مدت کوتاهی حل نخواهد شد و یک برنامه‌ی راهبردی به شمار می‌رود. البته نباید فراموش کرد که تربیت نیروی انسانی

برای آموزش معلمان تربیت بدنی دوره‌های راهنمایی و متوسطه دو کار به صورت موازی دنبال شد:

۱. افزایش آموزش ضمن خدمت معلمان موجود؛
  ۲. تغییر برنامه‌ی درس‌های دانشگاه‌ها و مراکز تربیت دبیر بدنی.
- برای تغییر برنامه‌ی دروس دانشگاهی و مراکز تربیت دبیر تربیت بدنی، کار مشکل تر و به مراتب زمان برتر بود. زیرا تغییر این برنامه‌ها نیازمند ورود به فرایندی پیچیده و طولانی و به کاری چندساله نیاز داشت. خوشبختانه طی سه سال گذشته، برنامه تهیه شده و در حال گذراندن مراحل نهایی است که پس از تصویب، آموزش آن در مراکز تربیت معلم و دانشگاه‌ها آغاز خواهد شد.

اما کار در دوره‌های راهنمایی و متوسطه از دشواری‌های خاصی برخوردار بود. زیرا در این دوره‌ها، برنامه‌ی درسی هنوز در حال اجرای آزمایشی بود و طراحی برنامه به تغییرات بیشتری نیاز داشت. برنامه‌ی دوره‌ی ابتدایی عمدتاً به اجرای مهارت‌های ساده‌ی حرکتی و آمادگی جسمانی می‌پردازد، ولی در دوره‌های راهنمایی و متوسطه، هدف برنامه‌ی درسی، آموزش مهارت‌های شش گانه (والیبال، بسکتبال، فوتسال، بدمیتون، تنیس روی میز و هندبال) است. ضمن این‌که براساس پژوهش‌های انجام شده توسط دو محقق که با هدف اعتباربخشی انجام شده بود، نظر کارشناسان، مدیران و معلمان تربیت بدنی نیز در این برنامه‌های درسی لحاظ شده است.

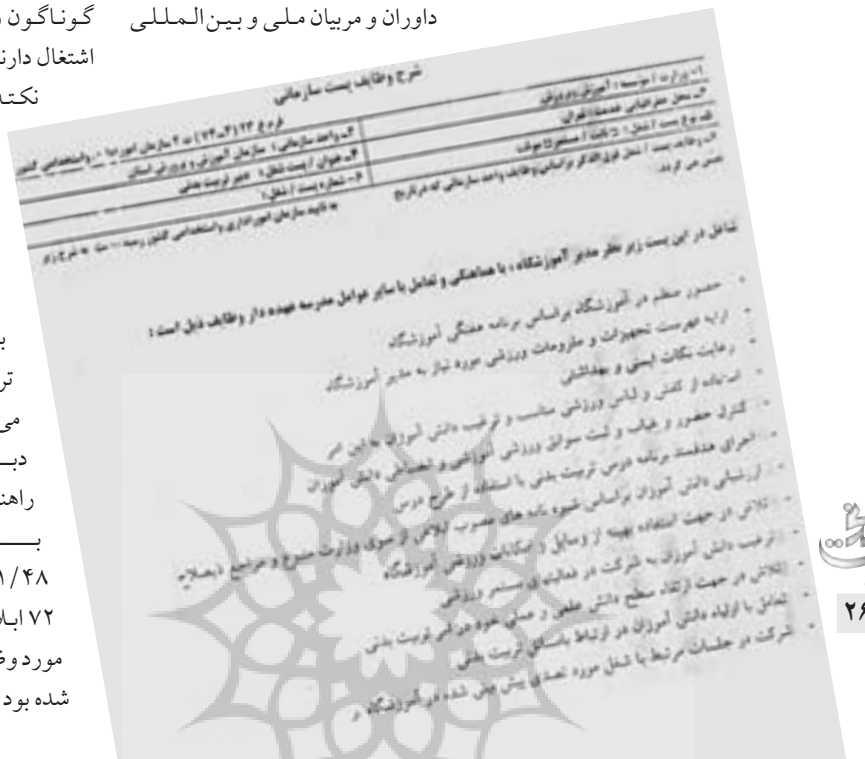
بخش مدیریت و کارشناسان زبده و مربیان رشته‌های ورزشی که توانایی راهبری تیم‌های دانش‌آموزی را در

سطح ملی و بین‌المللی داشته باشند نیز، در بخش آموزش دنبال شده است. در حال حاضر، بسیاری از داوران و مربیان ملی و بین‌المللی

کشور، از معلمان تربیت بدنی هستند و در بخش کارشناسان و مدیران نیز، بسیاری از این معلمان در بخش‌های گوناگون ورزش کشور به خدمت اشتغال دارند.

نکته‌ی دیگری که در بحث

نیروی انسانی اهمیت فوق‌العاده‌ای داشت، شرح وظایف معلم تربیت بدنی بود که می‌باید در راستای تحقق اهداف برنامه‌ی جدید درس تربیت بدنی تنظیم و تصویب می‌شد. در شرح وظیفه‌ی دبیران ورزش مدارس راهنمایی و دبیرستان‌ها که طی بخش‌نامه‌ی ۷۵۱/۴۸/۱۰۰ مورخ ۲۰/۲/۷۲ ابلاغ شده بود، حدود ۳۰ مورد وظیفه به عهده‌ی آنان گذاشته شده بود.

اسمه تالی
شرح وظایف دبیران ورزش مدارس راهنمایی و دبیرستانها
۷۷/۲/۲۸-۱۰۰/۷۵۱/۲۸

فرمانده کل آموزش و پرورش استان
سلامتی

احتراماً، بدینوسیله شرح وظایف دبیران ورزش در واحدهای آموزش دبیرستانها، مدارس راهنمایی و دبیرستانها ارسال می گردد.

خواهشمند است دستور فرمایند بنحو منظم به شاغلین آن بلاغ گردد.

مهر کل دفتر تشکيلات روشنيا و شوراهای مناطق
پست شماره ۱۰۰/۷۵۱/۲۸-۷۷/۲/۲۸
اسمه تالی

شرح وظایف پست سازمانی دبیران ورزش

- شاغل این پست با رعایت موازین شرعی و مطابق مقررات زیر نظیر مسئول آموزشگاه عمده در
- مطابق مجموعه ذیل خواهد بود.
- سعی و تلاش در جهت ترویج و ترویج مسابقات استقامتی، ورزشی و انحصاری دانش آموز و آموزش نظیر و
- افساد در آنها.
- کمک به رشد و بهداشت روانی با مشاهده شکست‌های رفتاری و تلاش در تعدیل بنا وضع
- تا حد امکان فعالیت دانش آموز با کمک مربی آموزش تربیتی مسئول آموزشگاه و هفته‌های مشترک.
- تلاش بودن به نفس کامل ورزشی در ساعات ورزشی جهت ارتقای فرآیند برای دانش آموزان و
- تشویق و ترغیب دانش آموزان به این امر
- تهیه و تنظیم طرح درس هفتگی، ماهانه و فصلی تربیت بدنی در چهار چوب دستورالعملهای مربوطه.
- شرکت در ستاد تربیتی آموزشگاه و همکاری نزدیک با این ستاد در جهت رفیع مشکلات روانی و
- اجتناب از دانش آموزان.
- اجرای فعاليتها و تمرینات ورزشی در جهت برطرف کردن مشکلات جسمانی و افزایش تعداد کلاسهای
- اجرای مجموعه برنامه های بدن سازی جهت تقویت فاعلیت جسمانی و افزایش تعداد کلاسهای
- بدن دانش آموزان

- هماهنگ ساختن فعاليتهاي ورزشی با روند رشد جسمانی افراد و رعایت ضوابط بهداشتی جسمانی و
- افزایش تعداد کلاسهای جسمانی و راهسازی و کمک به دانش آموزان جهت سیر طبیعی رشد.
- اجرای برنامه های ورزشی ویژه مراسم ایام الله و ایام مذهبی با همکاری انجمن ورزشی آموزشگاه
- تشکیل گروه های ورزشی آموزشگاه در جهت سازماندهی، فعاليتهاي ورزشی با همکاری مدیر مدرسه
- تشکیل انجمن ورزشی آموزشگاه به کمک مدیر مدرسه و تقویت صورت جلسات مربوطه و ارسال به
- تربیت بدنی منطقه یا شهرستان.
- برگزاری مسابقات تنوعی داخل آموزشگاه در رشته های مجاز با کمک انجمن ورزشی مدرسه به
- منظور شناسایی و انتخاب بهترین دانش آموزان ورزشکار.
- تشکیل تیم های مختلف ورزشی آموزشگاه و شرکت در مسابقات منطقه یا شهرستان.
- نظارت بر اجرای مراسم ورزش صحافی.
- همکاری در امور فوق برنامه تربیت بدنی مانند گواهیدهنی و اردوهای دانش آموزی.
- تمرین تیم های ورزشی مدرسه از بر اساس بخشنامه های وزارت آ برای شرکت در مسابقات
- تشکیل کاروان های ورزشی در مدرسه یا هماهنگی و همکاری مدیر مدرسه
- تلاش برای جلب و جذب کمک های مادی و معنوی از سوی اولیاء و اولیاء دانش آموزان در چهار چوب مقررات مربوطه
- ارائه پیشنهادت معیوبه به مسئول تربیت بدنی منطقه یا شهرستان در جهت بالا بردن کیفیت برنامه
- های تربیت بدنی.
- همکاری با مسئول تربیت بدنی منطقه یا شهرستان در برگزاری مسابقات شرکت در جلسات منطقه
- برنامه های مورد نظر و پیش بینی شده در سطح شهرستان یا استان مدنظر.
- نظارت و توجه به امور ایمنی و بهداشتی دانش آموزان و آموزش نکات لازم در زمینه بهداشت
- ورزشی با کمک همکاری مسئولان ذریعه
- پیش بینی و برآورد کمبود وسایل ورزشی و نظارت و پیگیری برای تسهیل و وسایل و راه سازی
- امکان و زمینه های ورزشی با کمک مدیر آموزشگاه و مسئول تربیت بدنی
- حفظ و نگهداری از وسایل و امکانات ورزشی آموزشگاه و استفاده بهینه از آنها
- جمع آوری آمار و اطلاعات مطابق فرم های ارسال به مدارس بر اساس دستور العمل جدید
- اجرای دقیق فرم های مربوطه در تربیت بدنی برای دستور العمل های مربوطه.

دانش آموز، به حکم شرح وظیفه‌ی مذکور، مدرسه و برنامه را با صدها دانش آموز اجباراً می‌کند و به میادین مسابقه می‌رود. این شرح وظیفه در ۱۲ بند تصویب، و طی نامه‌ی شماره‌ی ۸۴/۲/۲۱ مورخ ۶۶۰/۱۲۷۶/۲۳ از سوی «دفتر توسعه‌ی مدیریت، فناوری و تحول اداری»، به کلیه‌ی استان‌های کشور و مدارس برای اجرا، ابلاغ شد. بر اساس این بخش‌نامه، اجرای درس تربیت بدنی باید با کیفیت بالا مدنظر قرار می‌گرفت.

اسکلتی، بدن‌سازی گرفته تا برگزاری مراسم ملی و مذهبی، تشکیل گروه‌های ورزشی، برگزاری مسابقات داخل مدرسه در سطح منطقه و استان، کوه‌پیمایی، اردو، ورزش صبحگاهی، قانون ورزشی و... دیده می‌شود. در حالی که معلم موظف به انجام برنامه است و انجام فوق برنامه و انجام وظایف اضافه، جای پرسش جدی دارد. گاه معلم تربیت بدنی که به غلط مصطلح «معلم ورزش» نامیده می‌شود، برای انجام فوق برنامه با چند

در این شرح وظیفه، طیف وسیعی از انتظارات، برعهده‌ی معلمی که طبق قانون موظف است، تنها ۲۴ ساعت در هفته فعالیت کند، قرار داده شده است که اگر بخواهد آن‌ها را انجام دهد، در هفته باید بیش از ۸۰-۷۰ ساعت کار کند. در این شرح وظیفه، از تهیه و تنظیم طرح درس هفتگی، ماهانه و فصلی، شرکت در ستادهای مختلف، برطرف کردن ناهنجاری‌های

رتال جامع علوم انسانی

لازم به ذکر است که همواره بر بحث نیروی انسانی و تخصصی کردن ورزش هادر مدارس، تأکید شده، ولی اجرای آن همواره با چالش های جدی روبه رو بوده و هست. کمترین که مصوبه ی شماره ی ۶۲۲۴۶ مورخ

۱۱/۵/۱۳۷۶ هیئت وزیران نیز، در ماده ی ۲، طی ۸ بند آموزش و پرورش را موظف به انجام اموری کرده است تا از این طریق، زیرساخت های ورزش های همگانی، قهرمانی و حرفه ای فراهم آید. انجام امور مذکور

نیز نیازمند وجود نیروی متخصص داشت که مصوبه ی «تخصصی کردن ورزش در دبیرستان ها»، در بند ۷، ناظر بر همین موضوع است که بدون حضور نیروی انسانی متخصص، انجام این وظایف عملاً غیر ممکن است.

بسمه تعالی
سازمان تربیت بدنی

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۶/۵/۸ بنا به پیشنهاد شماره ۱/۴۲۸۶۹ مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۵ سازمان تربیت بدنی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه وظایف و مسؤلیت ها و نحوه همکاری دستگاه های اجرایی در زمینه رشد و شکوفایی ورزش قهرمانی کشور را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین نامه وظایف، مسؤلیت ها و نحوه همکاری دستگاه های اجرایی در زمینه رشد و شکوفایی ورزش قهرمانی کشور

- ماده ۱- سازمان تربیت بدنی موظف است اقدامات زیر را به عمل آورد:
- ۱- تداوم مسابقات لیگ استانی و لیگ سراسری کشور مطابق مصوبه شورای سازمان تربیت بدنی.
  - ۲- تداوم مسابقات قهرمانی کشور.
  - ۳- توجه به ایجاد و تقویت باشگاه های ورزشی.
  - ۴- الزام مؤسسات بزرگ اقتصادی دولتی و وابسته به دولت، به تشکیل باشگاه های ورزشی، در اجرای تبصره (۴۷) قانون برنامه پنج ساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور.
  - ۵- تداوم ایجاد امکانات ورزشی تمرینی.
  - ۶- احداث مراکز ورزش قهرمانی در سراسر کشور همراه با امکانات علمی آزمایش بدنی و آمادگی جسمانی، از طریق بکارگیری استانداردهای ورزش قهرمانی با همکاری و مساعدت دانشگاه ها.
  - ۷- ایجاد مراکز تربیت مربی و بازآموزی مربیان.
  - ۸- تقویت فدراسیون های ورزشی و توجه به برنامه ریزی آنان همراه با استخدام مدرسان و مربیان کارآزموده داخلی و خارجی.
  - ۹- تصویب و پیگیری سیاست ملی برای ورزش جوانان.
- ماده ۲- وزارت آموزش و پرورش موظف است اقدامات زیر را به عمل آورد:
- ۱- ایجاد امکانات ورزشی در مدارس متناسب با سن، جنس و تعداد دانش آموزان.
  - ۲- فعال تر کردن ساعات ورزش و اضافه کردن آن.
  - ۳- برگزاری مستمر آزمون های عمومی ورزشی برای کلیه دانش آموزان و انجام کوشش برای رفع کمبودهای ورزشی دانش آموزان.
  - ۴- ایجاد تسهیلات آموزشی برای دانش آموزان قهرمان.
  - ۵- ایجاد کلینیک های بهداشتی و انجام تست های اندامی و تمرین های اصلاحی برای رفع نقایص اندامی دانش آموزان.
  - ۶- تداوم مسابقات آموزشگاهی.
  - ۷- تخصصی کردن ورزش در دبیرستان ها (در هر مدرسه حداقل یک یا دو ورزش به صورت فراگیر).
  - ۸- ایجاد باشگاه ورزشی دانش آموزی.
- ماده ۳- وزارتخانه های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظفند در دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی تحت پوشش خود اقدامات زیر را به عمل آورند:
- ۱- تداوم مسابقات دانشگاهی بین کلیه دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی کشور با برنامه ریزی واحد.
  - ۲- ایجاد امکانات ورزشی به نحوی که به سهولت در دسترس دانشجویان قرار گیرد.
  - ۳- مشخص کردن رشته های مورد نظر برای توسعه ورزش دانشگاهی.
  - ۴- اقدامات فعالانه دانشکده های تربیت بدنی در دانشگاه ها در جهت علمی نمودن ورزش کشور.
  - ۵- ایجاد نظام های تشویقی و فراهم کردن تسهیلات برای قهرمانان ورزشی دانشگاه ها.
  - ۶- تشویق و سوق دادن نیروهای متعهد به پرداختن به ورزش در دانشگاه ها.
- ماده ۴- وزارت کار و امور اجتماعی موظف است اقدامات زیر را به عمل آورد:
- ۱- تکمیل حدود یکصد مجموعه ورزشی در دست احداث و تبدیل آن به باشگاه های ورزشی.
  - ۲- ایجاد نظام تشویق برای کارگرانی که در مسابقات آسیایی و جهانی کسب عنوان می نمایند مانند قرار گرفتن در گروه های شغلی بالاتر.
  - ۳- فراهم آوردن امکانات ورزشی در مجاورت محل کار.
  - ۴- شرکت ورزشکاران کارگر در قالب تیم های باشگاه های ورزشی در کشور.
  - ۵- ایجاد فرهنگ انجام ورزش صبحگاهی در میان کارگران و اختصاص دقایقی به آن قبل از آغاز فعالیت های روزانه.
- ماده ۵- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح موظف است اقدامات زیر را به عمل آورد:
- ۱- پیش بینی آزمون آمادگی جسمانی ویژه تمامی افراد نیروهای مسلح برای ارتقا و مهارت و تعادل و کنترل و توانایی های لازم و داشتن نیروهای سالم، شاداب و ورزیده.
  - ۲- تربیت متخصصان تربیت بدنی در رشته های مورد نظر با انتخاب افراد نیروهای مسلح از طریق معرفی به دانشکده های تربیت بدنی برای دوره های کوتاه و بلندمدت.
  - ۳- ایجاد پایگاه های ورزشی دایمی برای تقویت و آمادگی قهرمانان نیروهای مسلح برای حضور موفق در مسابقات جهانی از جمله سیزم.
  - ۴- تشکیل باشگاه های ورزشی قهرمانی و تکمیل و توسعه باشگاه های موجود به نحوی که کلیه مراکز آموزشی و پادگان ها دارای باشگاه ورزشی باشند.
  - ۵- مأمور نمودن افراد مستعد به طور تمام وقت برای انجام تمرینات ورزشی و مسابقات در اختیار هیأت های ورزشی نیروهای مسلح.
  - ۶- تشویق قهرمانان نیروهای مسلح در مسابقات ارتش های جهان (سیزم) با توجه به آیین نامه تشویق قهرمانان، مصوب شورای ورزش سازمان تربیت بدنی.
  - ۷- معرفی قهرمانان ارتش های جهان که به صورت کادر نیروهای مسلح انجام وظیفه می نمایند به دانشکده های تربیت بدنی برای ادامه تحصیل.
  - ۸- توسعه و ترویج ورزش های بومی، محلی و سنتی که در پادگان ها امکان رشد آن ها وجود دارد.
  - ۹- حمایت و تقویت هیأت های ورزشی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران برای راهیابی و انتخاب شدن در مجامع بین المللی و منطقه ای (فدراسیون های ارتش های جهان) و برگزاری مسابقات ارتش های جهان در جمهوری اسلامی ایران.
  - ۱۰- در اختیار قرار دادن امکانات ورزشی نیروها در ساعات غیر استفاده فدراسیون ها و هیأت های ورزشی در استان ها.
- ماده ۶- کلیه دستگاه های دولتی مجری، بودجه مورد نیاز برای اجرای این تصویب نامه را هر سال برای تأمین و اضافه نمودن به سرجمع اعتبارات آن دستگاه به سازمان برنامه و بودجه پیشنهاد می نمایند تا نسبت به تأمین آن اقدام شود.

حسن حبیبی
معاون اول رییس جمهور

رونوشت به دفتر معظم رهبری، دفتر رییس جمهور، دفتر معاون اول رییس جمهور، دفتر ریاست قوه قضاییه، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رییس جمهور، دفتر معاون اجرایی رییس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دیوان محاسبات کشور، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت دادگستری، وزارت آموزش و پرورش، وزارت فرهنگ و آموزش عالی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، سازمان برنامه و بودجه و دفتر هیأت دولت ابلاغ می شود.

همین راستا، شرایط احراز مدیران، کارشناسان مسئول، کارشناسان و کاردان‌های تربیت‌بدنی، طی بخش‌نامه‌ی ۷۵۰/۶۵۸۵ مورخ ۸۰/۱۱/۱۴، از سوی معاون پشتیبانی به استان‌های کشور ابلاغ شد.

عامل موفقیت ورزش مدارس و تقویت تربیت‌بدنی و ورزش کشور و به تبع آن سلامت افراد جامعه دانست. بنابراین، گماردن نیروی متخصص تربیت‌بدنی در جایگاه مدیران و کارشناسان تربیت‌بدنی، اهمیت زیادی دارد. در

اگرچه معلم تربیت‌بدنی و به‌زعم برخی، معلم ورزش، به‌عنوان عامل اجرا، نقش کلیدی در مدرسه‌ها دارد، ولی راهبری درس تربیت‌بدنی و فوق‌برنامه‌های ورزش مدارس در ساعت‌های خارج از برنامه را نیز باید

وزارت آموزش و پرورش

بایستد
با همه‌ها

شماره: ۷۵۰/۶۵۸۵
تاریخ: ۸۰/۱۱/۱۴

**کمیته بررسی
بیطبقه‌های دستورالعمل‌های جاری**

وادعای مجری
استان وکس سازمان - معاون پشتیبانی
کارشناسی برنامه‌ریزی و تنگنات - کارگرمی
شهرستان منطقه ۱ - زمان نوبه
وادعای آموزشی - سید علی
مدیران کلانده در استان - کمیته مستندسازی
تلف: ۰۲۶۰۵۰۲۲۶

سازمان آموزش و پرورش استان

بایستد و احترام

پیرو بخشنامه شماره ۷۱۰/۶۰ مورخ ۸۰/۱۰/۲۲ شرایط احراز پست سازمانی مشهوریت تربیت‌بدنی و تدریسی در سازمانهای آموزش و پرورش استانها بطور زیر جهت اطلاع و اقدام اعلام میشود:

- ۱- دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی تربیت‌بدنی یا حداقل ۵ سال سابقه اجرایی (مصنوعی از سابقه اجرایی انجام وظیفه در سمت مسئولیت تربیت‌بدنی مناطق و شهرستانها یا کارشناسی تربیت‌بدنی استان یا حوزه ستادی می‌باشد)
- ۲- دارا بودن حداقل ۲ سال سابقه تدریس تربیت‌بدنی در مدارس مراکز تربیت معلم و دانشگاهها
- ۳- بصورت عدم وجود نیروی واجد شرایط، استفاده از فوق‌دیپلم تربیت‌بدنی یا حداقل ۱۰ سال سابقه اجرایی در سمت مسئولیت تربیت‌بدنی مناطق و شهرستانها یا کارشناسی تربیت‌بدنی بلامانع است شرط ۵ سال سابقه تدریس در این مورد نیز ضروری است.
- ۴- هر ۲ سال سابقه ریاست انجمن‌های ورزشی یا مسئولیت سرگروه آموزشی تربیت‌بدنی به عنوان یک سال سابقه اجرایی مفاد فوق‌الذکر تلقی می‌شود.
- ۵- داشتن سوابق اجرایی در درجه‌های بالاتر یا هیئت‌های ورزشی استان (مستوفیاً عضویت در هیئت ورزشی) به ازاء هر ۲ سال انجام وظیفه یک سال سابقه اجرایی محاسبه و با عضویت در هیئت‌های ملی به عنوان بازیکن یا مربی به شرط داشتن سایر شرایط، سوابق ذکر شده در مفاد فوق‌الذکر به نصف تلقی می‌گردد.

برای اطلاع از این دستورالعمل و شرایط احراز
برای اطلاع علوم استانی

محمد ابراهیم
معاون پشتیبانی

۵۰۰/۷۴۷
۸۰/۱۱/۱۴

